

Levensverzekeraar NN pleit voor flexibele loopbaan met ‘langleven-model’

6 op 10 zelfstandigen wil carrière anders inrichten en beter gebruik maken van extra tijd die de toegenomen levensverwachting biedt maar vindt vandaag weinig mogelijkheden op wettelijk vlak.

Brussel, 21 juni 2023 – De gemiddelde levensverwachting in ons land is de afgelopen decennia gradueel gestegen. Het staat dan ook buiten kijf dat we in de toekomst langer zullen kunnen werken. Dit creëert belangrijke uitdagingen voor ons pensioensysteem, dat op een lagere levensverwachting is geënt. Zo is er bijvoorbeeld een steeds luider klinkende vraag om pensioenjaren in te kunnen ruilen voor meer flexibiliteit tijdens de loopbaan. Aangezien het aantal langdurig afwezig door burn-out en depressie de afgelopen jaren sterk is gestegen zou een langere loopbaan waarin 45 arbeidsjaren gespreid kunnen worden over een langere periode, hierbij een oplossing kunnen bieden. Dat gelooft ook levensverzekeraar NN, die al langer pleit voor het zogenaamde *langleven-model*.

Mentale gezondheid van de Belgen

Het gaat mentaal niet zo goed met de Belgische werkenden. Het aantal patiënten met een burn-out of een depressie stijgt al enkele jaren fors (46%). Niet alleen bij werknemers, maar ook bij zelfstandigen is die trend duidelijk zichtbaar. Zo nam in de periode tussen 2016 en 2021 het aantal burn-outs en depressies met een duurtijd van minstens een jaar bij zelfstandigen toe met maar liefst 59%¹.

Voor de balans tussen werk en privéleven blijkt niet zo evident. Het Internationaal Langleven Onderzoek van NN toont namelijk aan dat amper 67% van de werkenden daar een goed evenwicht in heeft gevonden. Daarmee liggen we ver achter op landen zoals Nederland (82%) en Spanje (79%). Bovendien zegt 42% van de actieve Belgen onvoldoende tijd te kunnen vrijmaken voor wat ze echt belangrijk vinden in hun leven. Spaanse (29%) of Nederlandse (22%) werkenden doen het ook hier significant beter.²

Het langleven-model als oplossing

Meer dan ooit moet er volgens levensverzekeraar NN daarom werk worden gemaakt van een toekomstgericht systeem dat mensen in staat stelt hun loopbaan in te richten in functie van hun eigen noden. Het zogenaamde langleven-model maakt het dan ook mogelijk om de stijgende levensverwachting te benutten voor een sterkere gezondheid door pensioenjaren in te ruilen voor meer flexibiliteit tijdens de loopbaan.

¹ RIZIV

² International Langleven Onderzoek editie 2023 uitgevoerd door de NN Groep

Concreet betekent dit dat men ervoor kan kiezen 45 arbeidsjaren te spreiden over een langere periode, en dus tot na de pensioenleeftijd actief te blijven in ruil voor meer flexibiliteit op jongere leeftijd. Zo zou je bijvoorbeeld kunnen kiezen voor een sabbatical of loopbaanonderbreking in het midden van je carrière en in ruil iets later op pensioen gaan. Dit geeft mensen de mogelijkheid om op een evenwichtige en veilige manier keuzes te maken in het belang van hun gezondheid en die van hun naasten. Ook de overheid wint hierbij, doordat mensen langer actief en gezond blijven.

“Het klassieke model waarin studeren, werken en pensioen elkaar in snel tempo opvolgen is voor velen achterhaald. Mensen leven langer en vinden het dan ook niet erg om langer te werken als dit betekent dat ze hun carrière wat meer kunnen spreiden en meer aandacht kunnen schenken aan de zaken die voor hen belangrijk zijn. We zien zowel bij zelfstandigen als bij werknemers dan ook een duidelijk pleidooi om anders te gaan kijken naar de loopbaan en de pensioenleeftijd”, Bart Chiau, Senior Expert bij NN en professor aan de Faculteit Economie van de Universiteit Gent.

Wat met zelfstandigen?

Zelfstandigen hebben over het algemeen een langere loopbaan dan werknemers. Ruim 80% van hen werkt vandaag al tot zijn 65ste of langer, terwijl het bij werknemers slechts 57% gaat en bij ambtenaren zelfs maar om 19%.³ Dit betekent echter niet dat zij geen nood hebben aan regelmatige preventieve loopbaanonderbrekingen. Maar liefst 60% van de zelfstandigen wil zijn carrière namelijk anders inrichten en beter gebruik maken van de extra tijd die de toegenomen levensverwachting biedt.⁴ Voor hen ziet NN een oplossing in het opgebouwde kapitaal in het aanvullend pensioen. Dat zou gebruikt kunnen worden om loopbaanpauzes te financieren.

“Het is vandaag al mogelijk om een voorschot van je pensioenplan te nemen voor een investering in onroerend goed. We stellen voor dit te verruimen naar loopbaanpauzes. Dit zal een zelfstandige energie geven om weer vele jaren voluit te gaan. Deze strategische aanpak is gunstiger dan onverwacht uitvallen door een burn-out en is ook voordeliger voor de overheid”, aldus Bart Chiau, Senior Expert bij NN en professor aan de Faculteit Economie van de Universiteit Gent.

Nood aan nieuw wettelijk kader

Om het langlevens-model en de bijhorende flexibiliteit tot werkelijkheid te maken, zijn er een aantal ingrepen nodig door de overheid. Zo zou de wetgever in de eerste plaats het wettelijk kader rond de opbouw van pensioenrechten moeten aanpassen.

“Het huidige pensioensysteem laat weinig ruimte voor flexibiliteit. De wetgever moet het daarom eerst mogelijk maken om ook na de wettelijke pensioenleeftijd pensioenrechten te kunnen opbouwen en aanvullend pensioensparen ook na de wettelijke pensioenleeftijd mogelijk te maken. Een andere optie kan zijn om enkel te kijken naar effectief gewerkte jaren. Zo verander je een beleid dat gericht is op vergrijzing om tot een beleid dat elke levensfase wil

³ Cijfers van de federale pensioendienst uit 2019. Bij werknemers moet er wel een kanttekening worden gemaakt. Dit betekent niet dat deze 57% tot 65 jaar of ouder heeft gewerkt. Voor velen is dit louter een administratieve overgang van bv. werkloosheid, SWT, arbeidsongeschiktheid... naar pensioen.

⁴ NN Financiële Gemoedsrust barometer (maart 2023)

optimaliseren”, aldus Colin Sanders, onderzoeker aan de Universiteit Hasselt en Partner bij onderzoeks- en adviesbureau Indiville.

Over NN

Een lang leven is maar waardevol als het ook een gelukkig leven is. Daarom leidt en inspireert NN als levensverzekeraar het debat rond een lang & gelukkig leven.

Sinds 2017 bouwt NN zijn expertise inzake geluk via een NN-leerstoel aan de UGent. Prof. dr. Lieven Annemans en zijn team onderzoeken wat de Belg gelukkig maakt en hoe ze samen kunnen werken aan een gelukkig leven. Sedert 2020 gaat NN een stapje verder. In een maatschappij waarin we met z'n allen langer leven, gaat NN na in welke mate de Belg en de maatschappij waarin we vandaag leven klaar zijn voor een langer leven, en hoe we van dit langer leven ook een gelukkig leven kunnen maken. NN kiest hierbij steeds voor een inclusieve aanpak waarbij experts, beleidsmakers en de Belg zelf betrokken worden.

Uiteraard heeft NN concrete oplossingen in huis om je pensioen, je vermogen en gezinsinkomen te beschermen. Maar NN kijkt verder: naast je financieel welzijn heeft NN ook oog voor je mentaal en fysiek welzijn: de drie pijlers voor een lang & gelukkig leven.

NN telt 1,1 miljoen klanten in België en behoort tot NN Group, een internationale verzekeraar met een uitstekende kapitaalspositie, actief in 11 landen wereldwijd. NN staat tot je dienst via hun partnernetwerk van banken en makelaars dat blijft groeien.

Voor meer informatie over NN: www.nn.be

Voor meer informatie over 'Langer Leven': nn.be/langerleven